

Schriftelijke vragen VVD Nieuwkoop

Ingediend door: A. van Putten

Datum: 21 september 2025

Onderwerp: wanneer wel of geen BOPA-procedure

Inleiding

Onlangs heeft de fractie van de VVD de beantwoording op technische vragen ontvangen, waarin om uitleg wordt gevraagd wanneer voor een (bouw)aanvraag / project een BOPA-procedure kan worden gevolgd dan wel een wijziging van het Omgevingsplan nodig is.

Volgens de verkregen uitleg (zie ook mededeling griffie van 11.8.2025) ligt de keuze alleen bij de initiatiefnemer als beide routes juridisch mogelijk zijn. Zodra de organisatie (lees: uw college) vindt dat er bestaande planologische rechten moeten worden weggenomen, valt de BOPA volgens de uitleg af en is

een wijziging van het omgevingsplan “de enige juiste route”.

Door bestudering van de Omgevingswet komt de VVD tot een andere conclusie en wel om de hierna volgende redenen.

Argumenten

De Omgevingswet gaat ervan uit dat het primaat bij de initiatiefnemer ligt. **De initiatiefnemer kiest in beginsel hoe hij zijn plan indient.** Het college heeft naar de opvatting van de fractie van de VVD slechts de taak te toetsen of de gekozen procedure juridisch kan worden gevolgd. Dat betekent dat als een BOPA planologisch mogelijk is, het college die route moet respecteren – ook al heeft het zelf een voorkeur voor een wijziging van het omgevingsplan.

Het huidige ingenomen standpunt creëert de mogelijkheid om, door de aanvraag / het project zó te definiëren dat ‘wegbestemmen’ noodzakelijk wordt geacht, de initiatiefnemer feitelijk te dwingen tot een langduriger en kostbaarder traject. Dat vindt de VVD in strijd met het uitgangspunt van de Omgevingswet dat procedures korter en eenvoudiger moeten zijn.

BOPA

Zoals uw college wellicht bekend wordt een BOPA als volgt gedefinieerd: een vergunning voor een *buitenplanse omgevingsplanactiviteit* wordt verleend als een activiteit in strijd is met het geldende omgevingsplan, maar toch mogelijk wordt gemaakt via een vergunning. Het karakter is een projectgerichte oplossing, waarbij het omgevingsplan zelf ongewijzigd blijft. Een dergelijke procedure creëert geen structurele wijziging van het omgevingsplan. Latere initiatieven moeten opnieuw een BOPA aanvragen zolang het omgevingsplan niet al is aangepast. BOPA's

1. die bestaan uit het in stand houden van een bouwwerk (het bouwen zelf dus niet); of
2. die niet in overeenstemming zijn met een functie van een locatie.

moeten in ieder geval na 5 jaar worden verwerkt in het omgevingsplan. Het initiatief ligt hiervoor bij de gemeente.

Wijziging van het omgevingsplan?

Een gemeente kan het omgevingsplan wijzigen om een bepaalde activiteit mogelijk te maken. Dit is

een *planologische oplossing*. Het omgevingsplan zelf wordt dan aangepast. Voordeel is dat het rechtszekerheid biedt en een duurzame, herhaalbare regeling voor toekomstige vergelijkbare activiteiten. Nadeel is dat het veel langer duurt en een zwaardere procedure vergt (participatie, inspraak, afweging integrale belangen).

Een BOPA is passend als:

- Het gaat om **eenmalige of kleinschalige initiatieven** (bijvoorbeeld één woning extra, tijdelijk gebruik, afwijking voor een specifiek perceel).
- Er is **nog onzekerheid** of het initiatief in de toekomst wenselijk blijft.
- Er **tijdelijke flexibiliteit** nodig is.
- Het project niet grootschalig of maatschappelijk omstreden is.

Wijziging omgevingsplan is passend als:

- Het initiatief **structureel en herhaalbaar** moet worden vastgelegd (bijvoorbeeld een nieuwe woonwijk, uitbreiding bedrijventerrein).

- Er sprake is van een **grotere ruimtelijke impact** of een gebiedsontwikkeling.
- De gemeente de wijziging **ook voor vergelijkbare situaties in de toekomst** mogelijk wil maken.
- Er veel belanghebbenden betrokken zijn en **zorgvuldige afweging en participatie** nodig is.

Naar aanleiding van deze bevindingen zou de VVD graag antwoord willen op de volgende vragen:

- Bent u het met de door de VVD geschetste uitleg van de bedoeling van de Omgevingswet eens. M.a.w.: deelt u de uitleg van de wet- en regelgeving betreffende de Omgevingswet. Zo neen, waarom niet?
- Zo ja bent u het dan bij nader inzien met de fractie van de VVD eens dat verschillende aanvragen (hadden) kunnen worden afgedaan met een BOPA. Denk hierbij aan de afdoening van particuliere initiatieven Simon van Capelweg 131, Zuideinde 177, Zuideinde 49. Zo neen, waarom niet?

- Zo ja bent u dan bereid om het tot nu toe ingenomen standpunt te herroepen en de indieners van nog in te dienen aanvragen alsnog uit te nodigen voor het indienen van een BOPA in plaats van dat medewerking uitsluitend mogelijk is door het wijzigen van het omgevingsplan. Zo neen, waarom niet?
- Zijn er mogelijk meerdere initiatieven geweest die inmiddels verleend of geweigerd zijn waarbij een BOPA-procedure had kunnen worden toegepast. Zo ja kunt u inzicht geven over welke aanvragen dit betreffen?
- Bent u het met de VVD eens dat mogelijk ten onrechte leges in rekening is gebracht voor een procedure die niet gevolgd had behoeven te worden. Zo neen, waarom niet?
- Zo ja bent u dan met de VVD eens dat hier enige compensatie op zijn plaats is?
- Bent u bereid om uw handelwijze m.b.t. de keuze voor een BOPA dan wel wijziging van een omgevingsplan aan te passen. Zo neen, waarom niet?

- Bent u bereid om de raad blijvend te informeren over de afdoening van ingekomen initiatieven en de voortgang hiervan? Zo neen waarom niet?

Met vriendelijke groet namens de VVD-fractie
A. van Putten